

ЗИГМУНД ФРОЙД УНІВЕРСИТЕТ УКРАЇНА
КАФЕДРА ПСИХОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖЕНО
Вченою радою університету
Протокол №10 від
«11» червня 2025 р.

ОСНОВИ МІЖПРОФЕСІЙНОЇ ВЗАЄМОДІЇ

СИЛАБУС

Освітній рівень: Перший (бакалаврський)

Галузь знань: С «Соціальні науки, журналістика, інформація та міжнародні відносини»

Спеціальність: С4 Психологія

Освітньо-професійна програма "Психологія"

Статус дисципліни: вибіркова

Форма навчання: денна

<u>Форма навчання</u>	<u>Курс</u>	<u>Семестр</u>	<u>Лекції (год.)</u>	<u>Практичні (год.)</u>	<u>Самостійна робота студента (год.)</u>	<u>Разом (год.)</u>	<u>Залік (сем.)</u>
<u>Денна</u>	<u>2</u>	<u>3</u>	<u>20</u>	<u>14</u>	<u>56</u>	<u>90</u>	<u>3</u>

1. Загальна інформація про викладача (лектора, асистента).

Наталія Даниленко

Кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології ЗФУУ

Контактна інформація: e-mail: office@usfu.edu.ua

2. Назва, код дисципліни і кількість кредитів

На вивчення навчальної дисципліни «Основи міжпрофесійної взаємодії» відводиться 90 годин 3 кредити ЄКТС.

3. Час і місце проведення навчальної дисципліни

Вивчення здійснюється протягом 3 семестру на 2-ому курсі навчання.

4. Пререквізити і постреквізити навчальної дисципліни

Для ефективного засвоєння матеріалу студент повинен володіти знаннями, уміннями та навичками, отриманими під час вивчення таких курсів:

Пререквізити:

- Іноземна мова — спрямована на формування комунікативної компетентності та розвиток навичок міжкультурного спілкування.
- Соціологія — досліджує закономірності функціонування суспільства, соціальних інститутів, груп і взаємодій між людьми.
- Вікова психологія — аналізує психічний розвиток особистості на різних етапах онтогенезу.
- Соціальна психологія — вивчає вплив соціального середовища на поведінку, мислення та емоції людини.

Постреквізити: (дисципліни, що вивчаються після курсу)

Після опанування дисципліни «Основи міжпрофесійної взаємодії» студенти отримують базові знання та навички, необхідні для подальшого вивчення і практичного застосування в таких курсах:

- Диференціальна психологія — вивчає індивідуальні відмінності психіки та поведінки людей, їх природу та прояви.
- Індивідуальна та групова терапія — досліджує методи психологічної допомоги окремій особі та групі для подолання труднощів і розвитку особистості.
- Основи психологічного консультування — розглядає принципи, методи та етапи надання психологічної підтримки клієнтам у різних життєвих ситуаціях.
- Основи міжкультурної комунікації в психології — аналізує особливості спілкування та взаємодії представників різних культур у психологічній практиці.

5. Характеристика навчальної дисципліни

Дисципліна спрямована на формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про принципи, механізми та особливості ефективної

взаємодії між представниками різних професійних груп у спільній діяльності. Вона поєднує теоретичні знання та практичні навички, необхідні для роботи у мультидисциплінарних командах, розвитку комунікативної компетентності, конструктивного вирішення конфліктів та прийняття колективних рішень.

Курс охоплює аналіз психологічних, соціальних та етичних аспектів міжпрофесійної співпраці, вивчення моделей і підходів до організації взаємодії, а також сучасні тенденції розвитку міжпрофесійних практик у сфері освіти, охорони здоров'я, соціальної роботи та управління.

Здобувачі отримують знання про закономірності командної роботи, методи ефективної комунікації, стратегії врегулювання конфліктів та принципи психологічної підтримки у професійних колективах. Дисципліна забезпечує практичну готовність до застосування міжпрофесійних компетентностей у майбутній професійній діяльності.

6. Призначення навчальної дисципліни.

Дисципліна призначена для формування у здобувачів вищої освіти знань, умінь та навичок, необхідних для ефективної співпраці представників різних професійних груп у спільній діяльності. Вона забезпечує розуміння психологічних, соціальних та етичних аспектів міжпрофесійної взаємодії, сприяє розвитку комунікативної компетентності, толерантності та здатності до конструктивного вирішення конфліктів.

Курс виконує роль бази для підготовки майбутніх фахівців до роботи у мультидисциплінарних командах, інтеграції знань із різних галузей та прийняття колективних рішень. Він орієнтований на практичне застосування міжпрофесійних компетентностей у сферах освіти, охорони здоров'я, соціальної роботи та управління.

Дисципліна є важливим елементом професійної підготовки, що сприяє розвитку здатності до ефективної взаємодії, відповідальності та професійної мобільності у сучасному суспільстві.

7. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою вивчення дисципліни «Основи міжпрофесійної взаємодії» є формування у здобувачів вищої освіти системного уявлення про принципи, механізми та особливості ефективної взаємодії між представниками різних професійних груп у спільній діяльності.

Курс спрямований на:

- розвиток навичок комунікації та співпраці у мультидисциплінарних командах;
- оволодіння знаннями щодо психологічних, соціальних та етичних аспектів міжпрофесійної взаємодії;
- формування здатності до конструктивного вирішення конфліктів та прийняття колективних рішень;
- підготовку студентів до практичного застосування міжпрофесійних компетентностей у сфері освіти, охорони здоров'я, соціальної роботи та управління.

8. Завдання вивчення дисципліни.

Основними завданнями вивчення навчальної дисципліни «Основи міжпрофесійної взаємодії» є:

- Ознайомлення здобувачів освіти з теоретичними засадами міжпрофесійної взаємодії та її значенням у сучасному суспільстві.
- Формування знань про психологічні, соціальні та етичні аспекти співпраці між представниками різних професійних груп.
- Розвиток навичок ефективної комунікації, співробітництва та командної роботи у мультидисциплінарних колективах.
- Опанування методів конструктивного вирішення конфліктів та прийняття колективних рішень.
- Виховання здатності до толерантності, взаємоповаги та відповідальності у професійній взаємодії.
- Забезпечення практичної готовності до застосування міжпрофесійних компетентностей у сферах освіти, охорони здоров'я, соціальної роботи та управління.
- Формування умінь інтегрувати знання з різних галузей для досягнення спільних професійних цілей.

8.1. У результаті вивчення навчальної дисципліни «Основи міжпрофесійної взаємодії» здобувач вищої освіти повинен

Знати:

- основні поняття, принципи та завдання міжпрофесійної взаємодії;
- психологічні, соціальні та етичні чинники ефективної співпраці;
- моделі та теоретичні підходи до організації міжпрофесійної комунікації;
- особливості командної роботи у мультидисциплінарних колективах;
- сучасні тенденції розвитку міжпрофесійної взаємодії в освіті, медицині, соціальній сфері та управлінні.

Уміти:

- застосовувати методи ефективної комунікації та співробітництва у професійних командах;
- аналізувати та конструктивно вирішувати конфліктні ситуації у міжпрофесійній взаємодії;
- інтегрувати знання з різних галузей для досягнення спільних професійних цілей;
- організовувати командну роботу та сприяти розвитку згуртованості колективу;
- використовувати принципи психологічної підтримки та консультування у професійній діяльності.
- Використовувати рефлексію, зворотний зв'язок та методи оцінювання ефективності тренінгової роботи.
- Аналізувати власну діяльність як тренера, виявляти сильні сторони й зони професійного розвитку.

9. Зміст навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжпрофесійної взаємодії

Тема 1. Предмет, мета та завдання міжпрофесійної взаємодії

Дисципліна розкриває сутність міжпрофесійної взаємодії як процесу співпраці представників різних галузей. Вона визначає мету формування спільних компетентностей та завдання ефективної комунікації. Особлива увага приділяється ролі взаємоповаги та відповідальності у професійній діяльності.

Тема 2. Історія становлення та розвиток міжпрофесійної співпраці

Розглядаються етапи розвитку міжпрофесійної взаємодії у світі та в Україні. Аналізуються ключові моделі співпраці у сфері освіти, медицини та соціальної роботи. Підкреслюється значення історичного досвіду для сучасних практик.

Тема 3. Психологічні та соціальні механізми взаємодії між професіями

Вивчаються психологічні чинники, що впливають на ефективність співпраці, зокрема мотивація, комунікативні навички та групова динаміка. Розглядаються соціальні умови, які сприяють або перешкоджають взаємодії. Акцент робиться на інтеграції знань різних професій.

Тема 4. Етичні засади та принципи міжпрофесійної комунікації

Аналізуються моральні та етичні норми, що регулюють професійну взаємодію. Вивчаються принципи толерантності, конфіденційності та відповідальності у спільній діяльності. Підкреслюється важливість дотримання професійної етики для ефективної співпраці.

Тема 5. Моделі та теоретичні підходи до міжпрофесійної взаємодії

Розглядаються основні теоретичні моделі співпраці між професіями, включаючи інтегративні та мультидисциплінарні підходи. Аналізуються їхні переваги та обмеження у практичному застосуванні. Вивчається роль сучасних концепцій у розвитку міжпрофесійних команд.

Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти міжпрофесійної взаємодії

Тема 6. Особливості командної роботи у мультидисциплінарних колективах

Вивчаються закономірності формування та функціонування команд, що складаються з представників різних професій. Аналізуються чинники згуртованості та ефективності командної діяльності. Розглядаються приклади успішної співпраці у практиці.

Тема 7. Методи ефективної комунікації та співробітництва

Розглядаються сучасні методи комунікації у професійному середовищі, включаючи вербальні та невербальні засоби. Вивчаються техніки активного слухання, конструктивного діалогу та взаємної підтримки. Акцент робиться на розвитку навичок співробітництва.

Тема 8. Конфлікти у міжпрофесійній взаємодії та шляхи їх вирішення

Аналізуються причини виникнення конфліктів у мультидисциплінарних командах. Розглядаються стратегії їх конструктивного вирішення та профілактики. Підкреслюється значення медіації та психологічної підтримки у процесі врегулювання суперечностей.

Тема 9. Психологічна підтримка та консультування у міжпрофесійних командах

Вивчаються принципи надання психологічної допомоги учасникам професійних колективів. Розглядаються форми індивідуального та групового консультування. Акцент робиться на розвитку стресостійкості та гармонізації взаємин у команді.

Тема 10. Сучасні напрями розвитку міжпрофесійної взаємодії в освіті, медицині та соціальній сфері

Аналізуються новітні тенденції у сфері міжпрофесійної співпраці, зокрема використання цифрових технологій та інноваційних методів комунікації. Розглядаються приклади інтеграції знань у практиці освіти, охорони здоров'я та соціальної роботи. Підкреслюється значення міжпрофесійної взаємодії для вирішення комплексних суспільних проблем.

10. Структура залікового кредиту з дисципліни

Назви змістовних модулів і тем практичних занять	Кількість годин			
	денна форма			
	усього	у тому числі		
		л.	пр.	с.р.
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи міжпрофесійної взаємодії				
Тема 1. Предмет, мета та завдання міжпрофесійної взаємодії	10	2	2	6
Тема 2. Історія становлення та розвиток міжпрофесійної співпраці	10	2	2	6
Тема 3. Психологічні та соціальні механізми взаємодії між професіями	10	2	2	6
Тема 4. Етичні засади та принципи міжпрофесійної комунікації	10	2	2	6
Тема 5. Моделі та теоретичні підходи до міжпрофесійної взаємодії	9	2	1	6
Змістовий модуль 2. Прикладні аспекти міжпрофесійної взаємодії				
Тема 6. Особливості командної роботи у мультидисциплінарних колективах	9	2	1	6
Тема 7. Методи ефективної комунікації та співробітництва	8	2	1	5
Тема 8. Конфлікти у міжпрофесійній взаємодії та шляхи їх вирішення	8	2	1	5
Тема 9. Психологічна підтримка та консультування у міжпрофесійних командах	8	2	1	5
Тема 10. Сучасні напрями розвитку міжпрофесійної взаємодії в освіті, медицині та соціальній сфері	8	2	1	5
Усього:	90	20	14	56

10. Тематика самостійних занять з дисципліни

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Тема 1. Вивчення предмета та завдань міжпрофесійної взаємодії у сучасному професійному середовищі. – Скласти конспект основних понять і категорій дисципліни. – Проаналізувати мету та завдання міжпрофесійної співпраці. – Підготувати приклади сфер застосування міжпрофесійної взаємодії.	6
2	Тема 2. Аналіз історичних етапів розвитку міжпрофесійної співпраці в Україні та світі. – Ознайомитися з історією становлення міжпрофесійної взаємодії у світі. – Вивчити особливості розвитку співпраці в Україні. – Порівняти традиційні та сучасні моделі взаємодії.	6
3	Тема 3. Дослідження психологічних і соціальних чинників, що визначають ефективність взаємодії між професіями. – Проаналізувати психологічні механізми співпраці (мотивація, комунікація, групова динаміка). – Визначити соціальні умови, що сприяють взаємодії. – Підготувати приклади успішної інтеграції знань різних професій.	6
4	Тема 4. Ознайомлення з етичними принципами та нормами професійної комунікації. – Вивчити основні моральні та етичні норми взаємодії. – Описати принципи толерантності та конфіденційності. – Підготувати приклади дотримання професійної етики у командній роботі.	6
5	Тема 5. Порівняння моделей і теоретичних підходів до міжпрофесійної співпраці. – Ознайомитися з інтегративними та мультидисциплінарними моделями співпраці. – Проаналізувати їхні переваги та обмеження. – Підготувати короткий огляд сучасних концепцій розвитку команд.	6
6	Тема 6. Вивчення особливостей командної роботи у мультидисциплінарних колективах. – Вивчити умови формування згуртованості команд. – Охарактеризувати чинники ефективності командної діяльності. – Підготувати приклади успішної командної співпраці.	6
7	Тема 7. Опрацювання методів ефективної комунікації та співробітництва у професійних командах. – Ознайомитися з сучасними методами професійної комунікації. – Вивчити техніки активного слухання та конструктивного діалогу. – Підготувати практичні приклади застосування навичок співробітництва.	5
8	Тема 8. Аналіз причин виникнення конфліктів у міжпрофесійній взаємодії та шляхів їх подолання. – Визначити основні причини конфліктів у командах. – Ознайомитися зі стратегіями їх конструктивного вирішення.	5

	– Підготувати приклади методів профілактики суперечностей.	
9	Тема 9. Ознайомлення з формами психологічної підтримки та консультування у професійних колективах. – Вивчити принципи психологічної допомоги учасникам колективів. – Ознайомитися з формами індивідуального та групового консультування. – Підготувати приклади розвитку стресостійкості у команді.	5
10	Тема 10. Дослідження сучасних тенденцій розвитку міжпрофесійної взаємодії в освіті, медицині та соціальній сфері. – Ознайомитися з новітніми тенденціями у сфері співпраці. – Вивчити приклади інтеграції знань у практиці освіти, медицини та соціальної роботи. – Підготувати пропозиції щодо перспективних напрямів розвитку міжпрофесійної взаємодії.	5
Всього		56

12. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні:

1. Бондарчук О.І. *Психологія розвитку організацій*. – Київ: УМО НАПН України, 2019. – 210 с.
2. Бондарчук О.І., Карамушка Л.М. *Психологія управління освітніми організаціями*. – Київ: Педагогічна думка, 2017. – 280 с.
3. Васютинський В.О. *Психологія мас і спільнот*. – Київ: ІСПП НАПН України, 2015. – 300 с.
4. Зливков В.Л. *Методологія та теорія організаційної психології*. – Київ: Інститут психології НАПН України, 2020. – 220 с.
5. Карамушка Л.М. *Психологія управління*. – Київ: Либідь, 2006. – 256 с.
6. Кокун О.М. *Психологія професійної діяльності*. – Київ: Педагогічна думка, 2012. – 240 с.
7. Креденцер О.В. *Організаційна культура та психологія управління*. – Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2019. – 198 с.
8. Терещенко К.В. *Психологія управління змінами в організації*. – Київ: УМО НАПН України, 2022. – 200 с.
9. Чепелева Н.В. *Психологія організаційного розвитку*. – Київ: Інститут психології НАПН України, 2016. – 210 с.
10. Чубіна Т.Д., Дмитренко М.Й. *Організаційна психологія: навчальний посібник*. – Черкаси: ЧПБ НУЦЗ України, 2024. – 172 с.

Додаткові:

1. Бондарчук О.І. *Психологія управління персоналом*. – Київ: УМО НАПН України, 2018. – 256 с.
2. Васютинський В.О. *Соціально-психологічні аспекти організаційної поведінки*. – Київ: ІСПП НАПН України, 2017. – 220 с.
3. Жарікова С.Б., Научитель О.Д., Гулий Ю.І., Харченко А.О. *Організаційна психологія: навчальний посібник*. – Харків: ХАІ, 2021. – 77 с.

4. Зливков В.Л. *Психологія організаційних змін*. – Київ: Інститут психології НАПН України, 2021. – 210 с.
5. Карамушка Л.М. (ред.). *Організаційна та економічна психологія*. – Київ: Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України, 2023. – 280 с.
6. Карамушка Л.М. *Організаційна психологія*. – Київ: Либідь, 2005. – 320 с.
7. Кокун О.М. *Психологія професійної адаптації*. – Київ: Педагогічна думка, 2014. – 180 с.
8. Креденцер О.В. *Організаційна поведінка: психологічні аспекти*. – Київ: НПУ ім. М.П. Драгоманова, 2020. – 190 с.
9. Терещенко К.В. *Психологія кадрового менеджменту*. – Київ: УМО НАПН України, 2021. – 240 с.
10. Чепелева Н.В. *Психологія корпоративної культури*. – Київ: Інститут психології НАПН України, 2018. – 175 с.

Інформаційні ресурси:

1. American Psychological Association (APA): *Training and Development Resources* — <https://www.apa.org>
2. APA PsycNet – статті з феноменологічної психології та психотерапії psycnet.apa.org
3. ResearchGate — [researchgate.net](https://www.researchgate.net)
4. SpringerLink – сучасні дослідження у феноменологічній психіатрії та психології link.springer.com
5. Stanford Encyclopedia of Philosophy – стаття «Phenomenology» plato.stanford.edu (англомовний ресурс, фундаментальний огляд феноменології).
6. UM.co.ua – навчальні матеріали «Феноменологічна психологія, психіатрія і психотерапія» um.co.ua
7. Інститут психології ім. Г.С. Костюка НАПН України — psychology-naes-ua.institute
8. Наукові журнали: *Організаційна психологія, Психологія і суспільство, Соціальна психологія*.
9. Наукові записки НаУКМА – «Феноменологічний метод і філософія психіатрії» (PDF) НаУКМА – Наукові записки ekmair.ukma.edu.ua
10. Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського — nbuv.gov.ua
11. Офіційний сайт Української спілки психотерапевтів — <https://www.usp.org.ua>
12. Портал психологічних тренінгів та освітніх програм — <https://www.training.com.ua>
13. Професійний портал психологів України — <https://www.psychologist.org.ua>
14. Українська асоціація психологів — upa.org.ua

13. Контроль і оцінка результатів навчання

13.1. Види контролю (поточний, підсумковий), проміжна атестація Методи контролю: поточний, підсумковий.

При оцінюванні знань здобувача освіти приділяється перевага стандартизованим методам контролю: тестування (комп'ютерне), письмові роботи, контроль практичних навичок.

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей теми. Він містить: опитування, співбесіду, відповіді на питання, комп'ютерне тестування, виступ з доповіддю, захист рефератів.

Підсумковий контроль здійснюється наприкінці вивчення дисципліни у вигляді диференційованого заліку.

13.2. Форми контролю

Оцінка за розділ визначається як сума оцінок поточної навчальної діяльності (у балах) та оцінки підсумкового контролю (у балах), яка виставляється при оцінюванні теоретичних знань та практичних навичок відповідно до переліків, визначених програмою дисципліни.

Максимальна кількість балів, що присвоюється здобувачу освіти при засвоєнні кожного розділу (залікового кредиту) – 100, в тому числі за поточну навчальну діяльність – 60 балів (60%), за результатами підсумкового контролю – 40 балів (40%).

Поточний контроль здійснюється на кожному практичному занятті відповідно до конкретних цілей з кожної теми та під час індивідуальної роботи викладача зі здобувачами освіти. При оцінюванні навчальної діяльності здобувача освіти необхідно надавати перевагу стандартизованим методам контролю: тестуванню, структурованим письмовим роботам, структурованому за процедурою контролю практичних навичок в умовах, що наближені до реальних.

14. Політика навчальної дисципліни

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися обов'язків, передбачених статтею 63 Закону України «Про вищу освіту», а також:

- своєчасно та в повному обсязі відвідувати заняття, передбачені навчальним планом та графіком навчального процесу;
- своєчасно та належним чином виконувати всі види завдань, передбаченими навчальними планами та програмами;
- у встановленому державними стандартами обсязі володіти теоретичними знаннями, практичними навичками, сучасними методами досліджень, проходити контрольні заходи, передбачені навчальними планами та програмами;
- своєчасно складати (перескладати) залік, виконувати контрольні роботи, відпрацьовувати заняття в терміни та за графіком, встановленими кафедрою психології;
- своєчасно інформувати викладача щодо неможливості з поважних причин відвідувати заняття; постійно прагнути до підвищення загальної культури,

морального вдосконалення, проявляти належну повагу до керівних, науково-педагогічних, навчально-допоміжних працівників;

- дбайливо ставитись до майна, яке йому надано в користування, дотримуватись правил внутрішнього трудового розпорядку;
- виконувати вимоги з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки, передбачені відповідними правилами та інструкціями.
- у повному обсязі відшкодувати збитки, нанесені невиконанням чи неналежним виконанням умов з охорони праці, техніки безпеки, виробничої санітарії, протипожежної безпеки.

Здобувач освіти зобов'язаний дотримуватися положень етичного кодексу ЗФУУ.

Здобувач освіти має права, передбачені статтею 62 Закону України «Про вищу освіту».

Усі форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів зазначенні в положенні університету про оцінювання результатів вивчення навчальної дисципліни.